

_pitanje

OVERSIZED

odjevne veličine

OVERSIZED

_pitanje odjevnne veličine (18.–29.3.2016.)

Preveliko? Premaleno? Preusko? Preširoko? – učestala su pitanja koja si postavljamo prilikom kupnje isprobavajući i odabirući odjeću. Upravo nam odgovori na ova pitanja otvaraju mogućnosti najrazličitijih interpretacija odjevnne veličine i potenciranja njenog značenja u kontekstu predimenzioniranog odjevnog predmeta. Povijesno gledano, odjevna veličina često je za sobom povlačila pitanja slobode tijela i predstavljala okvir za oblikovanje odjevne siluete pri čemu se nije nužno morala poklapati sa stvarnim gabaritima tijela koje je nosi.

Isto tako, suvremena moda crpi povijesne predloške oblikovanja odjeće konceptualizirajući pitanje odjevne veličine u oba smjera, kako prevelikog tako i premalenog odjevnog broja. Revolucionarni primjer *oversized* pristupa odjeći koji se bitno odrazio na suvremeni modni dizajn vidljiv je kao motiv koji se provlači kroz cjelokupni opus Martina Margiele. Pionirskim radom u tom kontekstu smatramo njegovu kolekciju za proljeće/ljeto 1990. u kojoj se izdvaja 200 % povećan *top* u odnosu na njegovu realnu odjevnju veličinu. Silinu tekstilnog materijala koja nastaje kao posljedica tog uvećanja autor gužvanjem skuplja ispod prozirne mrežaste majice i prilagođava je tijelu transformirajući *top* u nabranu haljinu koja se u konačnici ponovo prilagođava manekenskom tijelu. Početni postupak uvećavanja inicirao je pronalaženje novih oblika modeliranja i obrade odjevnog oplošja koje se mijenja te svojim značenjem poprima oblik sasvim drugog odjevnog predmeta. Zanimljivo je da takva konceptualna promišljanja odjevnih veličina Martin Margiela nudi čak i masovnom modnom tržištu u formi pitkog *oversizeda*, npr. komercijalna kolekcija za H&M iz 2012. godine.

Upravo zbog toga te u cilju istraživanja novih modnih rješenja, učinilo se potrebnim studentima modnog dizajna postaviti ista pitanja. Tako su projektom *OVERSIZED_pitanje odjevnne veličine* obuhvaćeni radovi studenata diplomskog studija modnog dizajna na Tekstilno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu nastalih u okviru nastave iz kolegija Modni dizajn III. Radovi su nastali kao rezultat istraživanja problema odjevne veličine kao jednog od osnovnih elementa oblikovanja odjeće.

Odgovori na pitanja *Preveliko ili premaleno? Preusko ili preširoko?* provlače se kroz studentske kolekcije otvarajući nova estetska i funkcionalna pitanja. Da li odjeća koja se oblikuje s jasnom namjerom da bude prevelika može ujedno biti lijepa, funkcionalna i upotrebljiva?

Zadatku intervencije na standardnoj odjevnoj/modnoj silueti studenti pristupaju na različite načine. Jedna od polaznih točaka rada promišljanje je tradicionalne narodne nošnje kao krajnje komotnog odjevnog predmeta čije karakteristike postaju predloškom za hibridizaciju odjevne veličine. Tako tradicionalno prerasta u predimenzionirane odjevne predmete sportskog predznaka kao suvremenog sinonima za rad, kretanje i komociju (**Marko Petrić**). Kod dijela studenata pojavljuju se odjevna rješenja vođena mutacijom odjevnog predmeta od standardne manekenske veličine xs/s do izrazitih primjera xl i/ili xxl konfekcijskih brojeva pri čemu se odjevno oplošje kreće u rasponu od geometrijski do krajnje organski oblikovanih odjevnih predmeta (**Tatjana Grivić, Iva Kuzmić**). Drugi pak, problem prevelikog vide u zamjeni laganog tekstilnog materijala težim alternativnijim materijalima kao što je aluminij koji svojom masom i kon-

strukcijom gotovo onemogućuju kretanje tijela (**Duje Kodžoman**). Nadalje, nekolicina u zadatku iščitava mogućnost arhitektoničnog te interpretira odjevni predmet kao oblik nastambe, vreće za spavanje, putne torbe i šatora (**Tamara Vidalin**) uz izrazito zaštitni karakter odjeće (**Kristina Videk**). Isto tako, primijetiti ćemo i sasvim konceptualne pristupe promišljanja dizajna odjeće koji prerasta u dizajn tijela temeljen na činjenici fizičke promjene pretilog tijela i pokušaja njegove transformacije u manekensko zahvatima estetske kirurgije (**Damir Begović**) ili pak zanimljiv inverzni odnos spolno/rodno definirane odjeće pri čemu oversized omogućuje brisanje definiranih granica muško-ženske odjeće i postavljanje pitanja stvarnog identiteta pojedinca koji je nosi (**Saša Hortig**). Raspon navedenih odjevnih rješenja koje nudimo u okviru izložbe *OVERSIZED_pitanje odjevnne veličine* pruža širok uvid u estetska i konceptualna tumačenja predimenzioniranog odjevnog znaka koji nas u svojoj konačnoj realizaciji može nasmijati svojom karikaturnaošću oblika, ali isto tako i potaknuti na daljnja razmišljanja o neograničenom prostoru transformacije mode unutar sebe same.

Jasminka Končić

hrvatsko
dizajnersko
društvo
HDD

Zaklada
Kultura nova

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture

ARSKOPIJA
printamo nemoguće

CEROVSKI

OVERSIZED – PITANJE ODJEVNE VELIČINE

AUTORICA KONCEPCIJE IZLOŽBE: Jasminka Končić

ASISTENTICA: Josipa Štefanec

AUTORI RADOVA: Damir Begović, Nives Bošnjak, Tatjana Grivić, Saša Hortig, Duje Kodžoman, Marta Križaj, Iva Kuzmić, Vladimira Pavlović, Marko Petrić, Tamara Vidalin, Kristina Videk

GRAFIČKI DIZAJN: Tessa Bachrach Krištofić

ORGANIZACIJA: Hrvatsko dizajnersko društvo / HDD galerija

Boškovićeva 18, Zagreb

www.dizajn.hr

VODITELJ GALERIJE: Marko Golub

RADNO VRIJEME

pon – pet 10 – 20h

subotom 10 – 15h

Sponzori tiska

Cerovski Print Boutique

Ars kopija

Rad HDD galerije podržava Ministarstvo kulture RH i Grad Zagreb.

PROGRAM GALERIJE SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA ZAKLADE KULTURA NOVA.